

FAALİYET RAPORU

2017

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI
Akat Mahallesi Yıldırım Oğuz Göker Sokak
8. Gazeteciler Sitesi A-5/3 No:82
Beşiktaş/İstanbul
Tel: 0312 442 0760 Faks: 0312 442 0776
web: <http://www.beyaznokta.org.tr>
e-posta: bilgi@beyaznokta.org.tr

İÇİNDEKİLER

Yönetim Kurulu'nun Mesajı

▣ Beyaz Nokta® Vizyon, Misyon ve Değerleri

▣ Beyaz Nokta® Örgütlenmesi

▣ Yönetim ve Denetim Kurulu

▣ Faaliyetler

✓ Proje Çalışmaları

✓ Paylaşılan Belgeler

✓ Kampanyalar

✓ Toplantılar

✓ Basında Beyaz Nokta®

▣ 2017 Yılında Alınan Bağışlar

▣ Sponsorlar

▣ Mütevelli Heyet Üyeleri

YÖNETİM KURULU'NUN MESAJI

Değerli Üyelerimiz,

Kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenmiş, sorunlarını kendisi çözebilen bireylerden oluşan bir toplum vizyonumuz bağlamında proje ve etkinlikler gerçekleştirme, toplumsal sorunlara çözüm önerilerimizle katkıda bulunma çabalarımıza devam etmekteyiz.

Bu çalışmalara üyelerimizin aktif katılımı, misyonumuzun gerçekleşmesinde yeni fikirler, öneriler geliştirilmesini ve faaliyetlerimizde verimli sonuçlar doğurmaktadır.

Yapmış olduğumuz çalışmalara verdiğiniz destek için teşekkür eder, üyelerimizin Vakıf faaliyetlerinde daha katılımcı olmaya çalışmalarından memnuniyet duyacağımızı belirtmek isteriz.

Saygılarımızla,

Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı
Yönetim Kurulu

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

VİZYON, MİSYON VE DEĞERLERİ

Vizyonumuz

“Sorun Çözme Kabiliyeti” gelişmiş, sorunlarının çözümü için kurtarıcı beklemeyen bir toplum.

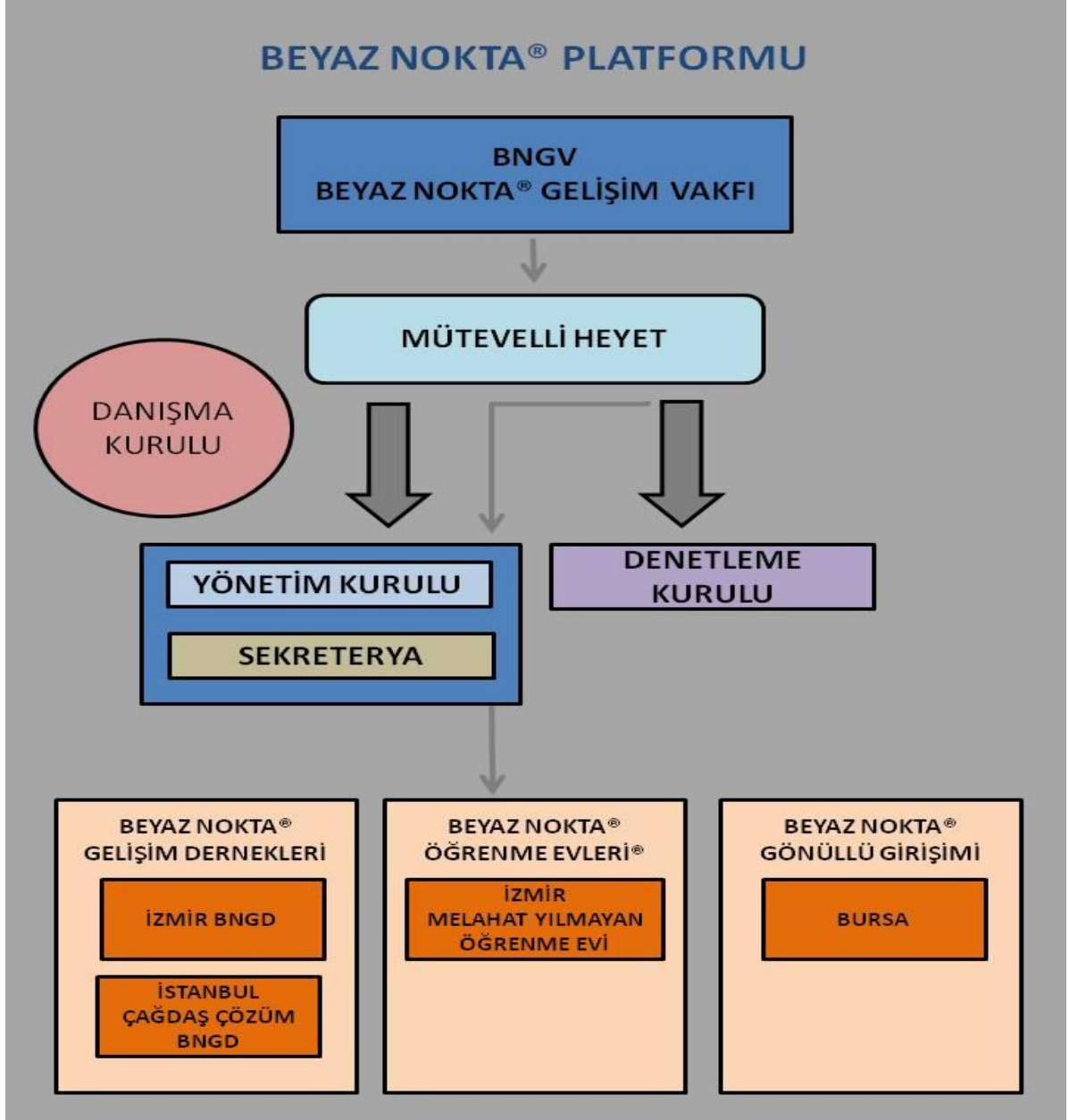
Misyonumuz

“Sorun Çözme Kabiliyetini” artırabilecek, tekrarlanabilir projeler üretip uygulamak.

Değerlerimiz

Erdem, Akılcılık (Bilimsellik), Bireycilik, Sürekli Gelişim ve Doğaya Saygı.

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI ÖRGÜTLENMESİ

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

YÖNETİM VE DENETİM KURULU ÜYELERİ

Yönetim Kurulu **(23.11.2016- Devam ediyor.)**

Faruk Ekinci
M. Tınaz Titiz
Dr. Necati Saygılı
Ahmet Kopuz
H. Kamil Tanrıverdi

Denetim Kurulu

Av. Hüseyin Cimşit
Vedat Özçelik

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

2017 YILI FAALİYETLERİ

PROJE ÇALIŞMALARI

Birleşik Akıl Ağı Çalışmaları

Birleşik Akıl Ağı Nedir?

BAA, bağımsız, gönüllü, kar amacı gütmeyen ve siyaset üstü bir platformdur.

Üzerinde çalışacağı konuları, çalışma biçimini, elde edeceği sonuçları nasıl ilan edip kullanıma sokacağını tamamen kendisi belirler.

Farklı ülkelerde ve farklı illerimizde yaşayan, Türkiye sorunlarına ilişkin soru ve/ya cevap üretmek ya da zenginleştirici katkılar yapma arzu ve yeterliğine sahip, bu yeterliği de genel kabul görmüş insanlarımız var.

Kısacası, insanları fiziksel olarak bir araya toplamaya en az ihtiyaç duyulacak şekilde, internet teknolojilerinin de yardımıyla Birleşik Akıl üretebilen bir ağ (*Internet of Minds*) oluşturulması öneriliyor.

Lütfen şunu hayal ediniz!

Bir geniş yuvarlak masa çevresinde şu (veya benzer) kişiler toplanmışlar: Nobel ödüllü Prof. Aziz Sancar, rahmetli Vehbi Koç, İdil Biret, Prof. Hüseyin Atay, rahmetli Yaşar Kemal, NASA'dan Prof. Feryal Özer, Kars'ın kadın girişimcisi Nuran Özyılmaz, kocası hamal, kendisi temizlikçi, bilgi yarışması galibi [Zeynep Tатаş Sak](https://bit.ly/2pXNhRz) (<https://bit.ly/2pXNhRz>), Dr. Gazi Yaşargil, İnovasyon ödülü sahibi Lise öğrencisi İhsan Can Kaya veya benzer nitelikte kişiler.

Bu insanlarımızın bir bölümü şu an aramızda yoktur, ama bugün için o değerde karşılıkları mutlaka vardır. Sırf kompozisyonu canlandırmak için örneklenmiştir.

Bu insanların yaşları, uğraşı dalları, eğitimleri, yaşadıkları coğrafyalar gibi özellikleri farklı olsa da, başlıca ortak yanları ortalamaların üzerinde "akıllı" insanlar olmalarıdır.

Bu insanlar masa çevresinde ne yapıyorlar?

Hayali masa çevresindeki bu hayali kişiler, Ortak Akıl Ağı'nın temel varlık nedeni olan şöyle bir hayali soru üzerinde çalışıyorlar:

"Türkiye'nin, çözemeyip sorun stokunda (<http://bit.ly/2rNQ16P>) biriktirdiği dini, etnik, ekonomik vb. sorunları iç ve dış aktörlerce istismar edilerek, üretmekte olduğu değerleri ve paralel olarak da saygınlığını kaybediyor. Bunun yerine, bu istismar sürecini kontrol

altına alabilmiş, insanlık ailesine de net katkı sahibi saygın bir üyesi olmaya geçebilmek için neler yapmalı, neler yapmaMALı ve bunları nasıl hayata geçirmeli?[2]

Masa çevresinde kimse kimseye bağırıyor, sözünü kesmiyor, kendi doğrularını dayatmıyor. Çünkü bu soru, o yollarla değil ancak “üstün akıl” yoluyla çözülebilecek karmaşıklıktadır.

Bu yolla nereye varılmak isteniliyor?

Cevabı aranan soru, belirli bir ideoloji, bir kesim, bir siyasi partinin karşıtı ya da yandaşı olarak değil, Dünya toplumlarının kimseyi sömürmeyen ve kendini de kimselere sömürmeyen saygın bir üyesi olma vizyonu taşıyan herkes, her kurum için geçerlidir.

Buna göre varılmak istenilen amaç, bilmezlik, yanılğı, dalâlet gibi kusurlarla en az mâlûl bir *birleşik akıl ağı*'nın bir çeşit pusula işlevi yapmasıdır.

Bu hizmete ihtiyacı olanlar toplumun bütünü olsa da, muhtemelen talep edebilecek olanlar onun çok küçük ama etkili bir bölümüdür. Geri kalan büyük yüzde ise muhtemelen bu *ortak akıl ağı*'nın yaydığı “güven” duygusundan yararlanabilecektir.

Toplumumuzda bu duyguya olan ihtiyaç tarife gerek olmayacak düzeyde açık değil midir?

Ama, bu bir hayaldir gerçekleşemez!

Çünkü, bu kalibrede insanların her biri Dünyanın bir yerinde; her biri çok çalışkan, idealleri olan insanlar; saat farkları dahi bir araya gelmelerine engel; ayrıca gelebilseler dahi ortadaki soru kısa sürede cevaplanabilecek gibi değil, uzun süreler çalışmayı gerektirir. Dedim ya bu olmaz, hayaldir.

Ayrıca da bu uzun vadeli, bize “şimdi ve burada” çözüm lâzım!

<http://bit.ly/2jr7TfE> adresli yazıda “şimdi ve burada” yaklaşımına karşı kimi düşünceler var. Ama yine de “çözüm” ile neyin anlaşıldığını ve de anlaşılması gerektiğini netleştirmek doğru olur; tabii ki bunun için de “sorun'un ne olduğu”nu!

Belki inanmayabilirsiniz ama, rastgele kişilere sorabileceğiniz “*sizce en önemli sorun nedir?*”e alabileceğiniz cevaplar sonunda, üzerinde uzlaşmış bir sorun –ya da sorun kümesi- olmadığı gibi bir sonuca varabilirsiniz. Lütfen “şimdi ve burada” talebinizi –var idiye- tekrar düşününüz.

Lütfen <http://bit.ly/2jrtTqA> adresindeki makaleye ([Google Çevirici](#) oldukça iyi çeviriyor) göz atınız.

Artık alıştığımız, kendimizi güvende hissettiğimiz tek kişilik dünyalarımız, *Internet of People*[3] haline dönüşüyor; en azından çocuklarımız için.

Kısa vade tuzağına düşmüş ve kurtulmayı düşünmeyen tutsaklar olarak kalmaya hakkımız var mı?

Tamam, bunlar bir hayaldi; ama çok benzerini gerçekleştirebiliriz.

Bu hayalin niçin gerçekleşemeyeceğini savunmak kolaydır, ama acele karar verip kendimizi kurtarmak yerine biraz daha düşünmeliyiz! Nitekim sorunlarımızı kendimiz çözmezsek onları dışardan başkalarının çözmesini bekleyebilir miyiz?

Olası engeller ve çözümleri şunlar olabilir:

(1) Bu belge çok uzun kimse okumaz; ayrıca bizim insanlarımız bunları anlamaz da!

Belge, onu okuyacak olanlara göre tam uzunluktadır; ne fazla ne de az. Sadece kendi için yaşayan, üstelik yarattığı sorunların çözümünü de başkalarına yüklemeyi adet edinmiş, görevinin sadece talep etmek ve yakınmak olduğuna inanmış kişiler için herhangi uzunluktaki bir cümle bile “uzun”dur.

Bu belgenin hedef kitlesi, hemen tüm toplumlarda *aydın*[4] olarak nitelen ve toplumların çok küçük bir yüzdesini oluşturan kesimdir. (*Burada kullanılan “aydın” teriminin gündelik kullanımındaki aydın’dan farkına, yurттаş sorumluluğuna sahip kişilerin kastedildiğine dikkat edilmelidir*).

Nihayet, belgedeki yaklaşım bir miktar karmaşık (kompleks) olabilir. Bunun nedeni, sorunlarımızın da karmaşık oluşudur. Yıllarca birikip stok haline gelmiş olan sorunlar, kök nedenleri arasındaki etkileşimler nedeniyle son derece girifttir. Çoğu zaman, kolay çözülebilir “görünümlü” sorunların çözümleri görüldüğü kadar basit olmayabilir.

(2) “Teknoloji özürlüyüm, ama yine de bu ağa katılmak isterim” diyenler ne yapmalı?

Artık önümüzdeki yıllar değil, günler bile hayatımızın her kesiti teknoloji ile sıkı bağlantılı olacaktır. Buna direnmek ya da göz ardı etmek yerine, “bilşim okur-yazarlığı” edinmemiz gerekiyor.

Bu amaçla, internete erişebilen herkesin kolayca yararlanabileceği sitelerden[5] yararlanılabilir.

Ayrıca, sadece bu belgede tanımlanan *Ortak Akıl Ağı* ile ilgili olası soruların cevaplanması için bir mentor grubu mevcuttur. O gruptaki kişilere, yanlarında gösterilen kısıtlar dikkate alınıp danışılarak sorunlarınızın çözümüne yardımcı olunur. Mentor grubuna erişmek için lütfen <http://bit.ly/2jxYJhB> adresine tıklayınız.

(3) Diyelim ki tüm engeller aşıldı. Sonuç alınacağını kim garanti edebilir?

Hiç kimse garanti edemez. Hangimiz bireysel kararlarımızda garanti aldıktan sonra adım atıyoruz?

Garanti edilebilecek tek şey, bu çaba içinde yer alacak olanların “*ben elimden gelen çabayı gösterdim*” diyebileceğidir.

Eğer bu girişim, hiyerarşik liderliğe dayalı bir örgütlenme içinde olsaydı, çeşitli garantiler isteyenler haklı olabilirdi. Burada mümkün olabileceği ileri sürülen bu garanti dahi aslında gereksizdir. Dağıtık liderlik yaklaşımı altında herkes kendi garantilerine göre hareket edecektir.

(4) Bu kıratta insanlarımız var mı?

En az tartışma götürür konu budur. Bugün Dünyanın çeşitli yerlerindeki saygın kurumlarında, hatta kendi işinin sahibi olarak çalışan çok sayıda insanımız vardır.

(5) Ama bu insanlar Dünyanın ya da Türkiye'nin çeşitli yerlerine dağılmışlar; ayrıca da ünlü olanlarını tanıyoruz ama ünlü olmayanlar da olabilir, onları nasıl bulacağız; aynı anda bir araya nasıl getireceğiz?

Bunun için basit bir formül yok. Kariyer, unvan, yaş, cinsiyet vb. özellikler, bir araya getirilmek istenilen bu akıllı insanları tanımlamaya yetmiyor.

Bunun için, sezgisel yöntemle oluşturulabilecek ilk grubun, ağ protokolüne uygun katkı üretebilenleri yine kendilerinin değerlendirip, ağ protokolünün teknik veya etik kurallarına uymayanları kendilerinin elimine etmeleri bekleniyor.

İlk bakışta bu yöntem yeterli güvenilirlikte görünmese de, gözlemler grup içi çatışmaların yetersiz ilişki tanımlamaları sonunda doğduğunu; iyi tanımlanmış basit kurallar dahi tavizsiz uygulandığında grup uyumunun sağlanabildiğini gösteriyor.

Bu nedenle grubun, çoğulcu demokratik kuralları istismar ederek kendi görüşlerini dikte etmek isteyecekleri süzebileceğine güvenmekten başka çare görünmüyor.

Kişilere erişme konusuna gelince; ilk oluşacak gruptaki her kişinin, ağ protokolüne uyacağını değerlendirdiği birkaç kişiyi davet ederek genişleyebilir.

Bununla beraber burada amaç süratli bir genişleme değil, “sorunlar için gerçekçi çözümleri ve yol haritalarını ortak akılla oluşturabilecek nitelikte insanların bir araya gelmesi”dir.

Esas genişleme, oluşturulan bu ağdaki kişi sayısının artmasıyla değil, ağın örnek olarak alınıp çeşitli kişilerin benzer ağlar oluşturmalarıyla –ve belki de o ağların bir “inter+net” teşkiliyle- meydana gelecektir.

Birbirinden coğrafi olarak uzakta bulunan ve internet üzerinden de olsa hepsinin aynı zamanda bir araya getirilmesi kuşkusuz çoğu zaman mümkün olmayabilir. Bununla beraber mümkün olan her fırsatta –özellikle de ilk toplantıları da- birbirinden uzakta olsalar dahi aynı zamanlarda internet üzerinde bir araya gelmeleri çok yararlı olacaktır. Daha ileriki aşamalarda bu kişilerin fiziki olarak bir araya gelerek toplanmaları ise bir ideal olarak unutulmamalıdır.

Yöntem, tartışılacak sorun(lar)ın önce bir dizi [doğru soru \(https://bit.ly/2GoStsB\)](https://bit.ly/2GoStsB)'ya çevrilmesi, sonra da o sorulara cevap verilmesine dayanıyor. Gerek soruların, gerekse cevapların belirlenmesinde kısa ipuçları şeklinde ifadelerle (bir beyin fırtınasında olduğu

gibi) ve yazılı olarak fikir beyan edileceği için, gruptaki her kişi kendine uygun bir zamanda cevap verebilecektir.

Grup kendi içinde bir iletişim uyumu kurdukça, daha özgür (formata daha az bağlı) iletişim ve etkileşim mümkün olacaktır.

(6) Bu insanların bu karmaşık sorunu çözebilmek için uzun uzun kendi reçetelerini anlatmaları gibi bir yöntem hem uzun süreler alır; dahası, bir yakınsama olmaz.

...yani giderek derli-toplu sonuçlara varılamaz. <http://bit.ly/2iEOfk> adresinde ayrıntılı açıklamalar verilmiştir.

Özet olarak:

a. Etkili bir sorun çözme yöntemi

Sorunları doğrudan çözmeye çalışmayınız; onları önce [Doğru Sorular \(https://bit.ly/2GodAew\)](https://bit.ly/2GodAew)'a çevirip, sonra da o soruları cevaplama çalışınız [tıklayınız \(https://bit.ly/2EbHJYz\)](https://bit.ly/2EbHJYz).

Bu yöntemin birden fazla kişiyle "[Ortak Akıl \(https://bit.ly/2GpxCWj\)](https://bit.ly/2GpxCWj)" yoluyla yapılmasına [Soru Konferansı® \(https://bit.ly/2GoUoNP\)](https://bit.ly/2GoUoNP) adı veriliyor.

Bir "sorun"u ifade etmek üzere ürettiğiniz "soru"lar, "gerektiği kadar uzun, olabildiğince de kısa" olmalıdır (*efradını cami, ağyarını mani*). Fikirlerinizi uzun cümleler halinde değil, o fikirleri tam ifade etmede kullanılabilir "ipuçları" biçiminde ifade ediniz.

b. İnternet üzerinde Beyin Fırtınaları (e-BF) yoluyla ortak akıl oluşturulması

Katılımcıların her biri ayrı fiziki yerlerde (hatta ayrı şehir veya ülkelerde) bulunabilir. Her katılımcı kendine uygun zamanlarda katılarak düşüncelerini ifade edebilir.

Tüm katılımcılar, internet üzerinde (bulutta) tanımlanmış bir ortak Google belgesi üzerinde düşüncelerini yazarlar. Çalışmaların yazılı yapılması bir normdur.

Çalışmanın bir moderatörü olur ve e-BF'nin hangi soru(lar)ı cevaplamak için yapılacağını -katılımcılara danışarak- belirler.

c. Diğer

e-BF sonrası, moderatör üretilenleri düzenleyerek katılımcılara iletir. Çalışma, sadece katılımcılara açık olup, internet üzerinde yalnızca çalışmaya katılanlarca görülebilir.

(7) Bu bir örgütlenme işi. Bunu kim yönetecek, lidersiz iş olur mu?

Eğer hayali olarak isimleri verilenler gerçekten bir araya gelebilseydi, bu insanların bir "baş"tan emir almaları gerekir miydi?

Bu kalibrede insanlar, ne yapacakları konusunda emir almadan öğrenen bir organizma biçiminde hareket etmeyi becerebilecek "üstün akıl" sahibi insanlardır. Zaten bir araya getirilme nedenleri de emir almadan doğru işleri yapabilmeleri değil mi? Bu örgütlenmenin en önemli özelliği *dağıtık liderlik (distributed leadership)* özelliğidir.

Steve Jobs şöyle diyor: “Biz en yetenekli insanları işe alıyor, sonra da onlara ne yapacaklarını söylüyoruz. Bunda bir yanlışlık var. Biz onları, bize ne yapacağımızı söylemeleri için işe almıyoruz”.

Basit, ama somut bir örnek, önümüzdeki yıllarda, hemen tüm nesnelerin *dağıtık örgütlenmeler* içinde olacağı gerçeğidir. Sanayi 4.0 olarak yeni bir sanayi devrimini açan “Nesnelerin İnterneti – IoT”nin türev kavramlarından biri de “Kişilerin İnterneti – IoP”dir.

Bu belgede açıklanan Ortak Akıl Ağı’na bu nedenle, tam olarak “Zihinlerin İnterneti” “Internet of Minds” denilebilir; yani *dağıtık durumdaki akılların bir ağ yoluyla birleştirilmesi*. *Blockchain, Bitcoin, Ethereum* ve benzeri tüm buluşlar, “*dağıtıklar arasında ağ oluşturma*” örnekleri olup, Ortak Akıl Ağı da bu felsefeyi kullanacaktır.

(8) Peki, bütün bu engelleri aştığımızı varsayalım. Bulunacak çözümleri toplum benimseyecek mi; mevcut yönetimler nasıl ikna edilecek?

Bunun için de sihirli bir yol yok.

Güvenilen, toplumumuzun yüksek nitelikli insanların, toplumun önüne yanlış / geçersiz reçeteler koymayacakları; toplumun da ikna olarak yerel ve merkezi idarelere, ellerindeki araçlarla demokratik baskı yapacaklarıdır.

Buna paralel olarak, oluşacak ağın da ayrıca ikna konusunda daha yaratıcı çözümler bulması beklenir.

(9) Bu ve benzeri şekilde oluşacağı hayal edilen gruptaki kişilerin ne çıkarları var ki böylesi bir çaba içine girsinler?

En çok sorulacak soru muhtemelen budur.

Geçmişte hayal dahi edilemeyecek iki örnek, “*açık kaynak kodlu yazılımlar*” ve “*Açık Eğitsel Kaynaklar – OER*”dir.

Bilişim endüstrisinin ilk yıllarında, yazılım firmalarının büyük kıskançlıkla sakladıkları ve büyük kazançlar temin ettikleri yazılımlar, yıllar geçtikçe herkese açık, dahası herkesin katkısına açık hale gelmiştir. Britanica Ansiklopedisinden daha geniş bir ansiklopedi (Wikipedia) yine bu felsefenin ürünüdür.

Bu felsefenin hayata geçmesine önderlik edenler, eğer “çıkarımız nedir?” sorusunu sorsalardı, insanlık adına övünç duyduğumuz bu gelişmeler olamazdı.

Bununla birlikte soru’nun en genel cevabı muhtemelen şudur: Bu tür insanların yaptıkları çıkar hesabı, çoğunluğun hesap tarzından farklıdır. Komodo ejderleri, kolaylıkla birbirini parçalayabilecek silahlara sahip olsalar da sadece rakibini alt etmekle yetinmektedirler. Bunun basit, akıllı, çok saygın ve de maalesef çoğu insanda bulunmayan nedeni, bu vahşi “*görünümlü*” *dostlarımızdaki “ben ve neslim, ancak hep birlikte varlığımızı sürdürebiliriz”* bilgisi olsa gerekir.

(10) Bu kadar sözün sonunda ne isteniyor?

İstenilen basittir:

Yukarıda açıklanan yaklaşım yoluyla incelenecek “Türkiye sorun stoku”nu oluşturan kök-nedenler’in nasıl çözüleceğini ortaya koyup, paralel olarak da pilot uygulamalar yoluyla toplumun tekrarlaması şeklinde özetlenebilecek çalışmalara aklınız, birikiminiz ve/ya imkanlarınız ile katkı yapmanız bekleniyor.

İkincisi, başlangıçta örnek olarak adları verilenlere benzer kişilere erişmek konusunda “bireysel ağınız”ı kullanmanız isteniliyor. Adını vereceğiniz ve sonra da bu Ortak Akıl Ağı’na katılmaya ikna edebileceğiniz kişi(ler) en değerli katkınız olacaktır.

Eğer içindeki internet adreslerinin hepsini açıp inceledikten sonra katkıda bulunursanız kuşkusuz daha da iyi olur.

Kısacası ya yakınacağız ya da bir mum yakacağız.

Dikkat! Bu belgede kullanılan kimi terimler, kaynağı yabancı olan ve TDK sözlüğünde karşılığı henüz verilmemiş terimlerin en yakın anlamı verilebilecek şekilde çevirisinden ibarettir. Bunlar bir ek olarak derlenip bu belgenin tamamlayıcı bir parçası olarak kullanılacaktır. Şimdilik [http://www.beyaznokta.org.tr/projelerimiz kavram](http://www.beyaznokta.org.tr/projelerimiz_kavram) adresindeki tanımları kullanabilirsiniz.

[2] Bkz. <https://goo.gl/xOWu38>

[3] *Internet of People (kişilerin interneti)*, IoT olarak bilinen (*nesnelerin interneti*) kavramının bir ileri aşamasıdır. Kişilerin oluşturduğu *Ortak Akıl Ağı* da bir benzetmeyle “*Internet of Minds*” (*akılların interneti*) sayılabilir.

[4] Bkz. [http://www.beyaznokta.org.tr/projelerimiz kavram#aydin](http://www.beyaznokta.org.tr/projelerimiz_kavram#aydin)

[5] Bkz. <http://bit.ly/2jzlxzz> ve/ya <http://bit.ly/2jzCNpm> ve/ya <http://bit.ly/2jzuYAa>

Ne yol alındı?

Siz Mütevellilerimizi Birleşik Akıl Ağı konusunda bilgilendirmek için yer verdiğimiz bu bildirgenin yayımlandığı Şubat 2017 tarihinden bu yana geçen süre içinde alınan yol, <http://bit.ly/2xyPr0l> adresindeki zihin haritasının dallarına tıklanarak izlenebilir.

Yaygın ve Yerleşik Kalıpların Sorgulanması Soru Sorma ve Ezber Kalıpları Kaynakçaları

“*Yaygın ve yerleşik kalıp*”, bir diğer deyişle *Ezber Kalıbı* deyimleriyle, sorgulama alanımızın dışında kalmış söylem kalıpları kastediliyor.

İlk bakışta bu tür kalıplara karşı olunduğu gibi bir izlenim elde edilebilir; bu kesinlikle doğru değildir. Bu tür kalıplar genellikle zaman kazandırır, yaşamı kolaylaştırabilirler.

Karşı olunan kalıplar değil, bunların sorgulama dışı bırakılarak “koşulsuz birer doğru” gibi kabul edilmesidir. Yani kalıplar değil, onların sorgulanmayışları yanlıştır.

Örneğin; “*Su 100°C’de kaynar*” ifadesi yerine daha doğru olan “*eğer sıcaklık, basınç ve suyun bileşimi normal olarak nitelenen sınırlar içinde ise su 100°C’de kaynar*” gibi konuşmaya başlansa iletişim çok güç olurdu.

Bunun yerine, bu ifadenin ön koşulu olan “*eğer sıcaklık, basınç ve suyun bileşimi normal olarak nitelenen sınırlar içinde ise*” şartını söylememekle birlikte iletişimin taraflarının zaten bildiğini varsayarak konuşursak iletişim kolaylaşır.

Ama bu defa bir sorun doğar ve bu alışkanlık giderek “ön şartların söylenmesi” gibi bir noktaya varmakta, daha da vahimi her zaman su kaynama örneğinde olduğu gibi bilimsel yargılar değil, daha bulanık (fuzzy) yargılar söz konusu olduğunda taraflar birbirlerinden tamamen ayrı yargılarda ısrar etmeye başlamaktadırlar.

Ön koşulların söylenmeden söylenmiş varsayılmasının sakıncası daha da önemli bir sorun ortaya çıkarır: Ön koşullar geniş bir alanı daraltarak söz konusu yargının gerçekten geçerli olduğu alanı tarif ederken, o alanın dışındaki alan giderek ilgi alanımızdan çıkar.

Örneğimize dönersek, düdüklü tencerede yüksek basınçta daha yüksek sıcaklıklarda pişirmenin sağlanabilmesi, aksine daha düşük basınçlarda 100 derece yerine çok daha düşük sıcaklıklarda kaynama olabileceği gibi suyun normal şartlarda kaynaması yerine, o şartların dışında ortaya çıkabilecek olası yenilikler göz ardı edilebilir.

Bu alanın ortaya çıkarılması, “eğer ... ise” ön koşulu yerine, “eğer ... değilse” ön koşullu bölgede olup bitenlerin sorgulanmasıyla mümkündür ve denilebilir ki, tüm keşif, icat ve inovasyonlar “eğer ... değilse” alanının içinden çıkmaktadır.

Sorgulama becerisi kazanmış bir kişi için çevresi, bu beceriyi kazanmamış olanlara göre çok daha geniştir.

Söz konusu becerinin çocuk ve gençler başta olmak üzere topluma kazandırılması, bunun için de ilgi duyabilecek STK’na “pazarlanması”; daha spesifik amaç ise, çeşitli dini, siyasi, etnik vb. ideolojilerin dar yargı kalıplarına sıkışıp kendi dışındakileri ötekileştiren, onları silmeye çalışan kesimlerle mücadelede güçlü bir sorun çözme aracı olarak yaygınlaşmasıdır.

Bu yoldaki ilk durak, sorgulama becerisinin, kimlik arayışı içinde radikal (ve dışlayıcı) öğretilerin kolay ezberlenir kalıplarına kapılan gençlere, sorgulama yoluyla nasıl bir zenginlik içinde fukaralığa talip olduklarını göstermektir.

Katkılarınız için <http://www.ezberkaliplarinisorgula.com/> adresinden giriş yapabilirsiniz.

Kavram Mutfağı

Düşüncelerin ifade edilebilmesi ve kastedildiği biçimde anlaşılabilmesi için kullanılan sözcükler -özellikle de soyut kavramları ifade edenler- üzerinde genel bir uzlaş

olmadığı (<http://tinaztitiz.com/3810/kavram-tabaninda-uzlasma-ulusal-butunlugun-ta-kendisidir-2/>) gibi bu bir sorun olarak da algılanmamaktadır. Karşılıklı yazışma ve/ya söyleşmeler sırasında bu uzlaşmazlık fark edildiğinde taraflar, kendi tanımlarını ileri sürmekte ve doğru (ve ortak) tanımın bu olması gerektiğini savunmaktadırlar.

Çalışma, bu amaçla bir deneme amacını taşıyor. Üzerinde uzlaşma bulunmadığı tahmin edilen kimi kavramlar için editör tarafından bir öneride bulunulup, sonrasında zenginleştirici katkılara açılması öngörüldü.

Başlangıçta, çeşitli kişilerin katılabileceği ümidiyle başlatılan çalışma, bu konunun önemsenmeyeşi vb. nedenlerle tek kişi tarafından sürdürülmek durumunda kalmıştır.

Çalışmaya http://www.beyaznokta.org.tr/projelerimiz_kavram linkinden sizin de katkılarınızı bekliyoruz.

Periyodik Referans Bilgileri ve Kaynakçalar

1981 senesinden beri kaynakçalar hazırlamakta olan Bülent Ağaoğlu, ülkemizde kaynakça alanında önemli boşluklar olduğunu belirledi. Birçok konunun ya kaynakçası olmadığını, ya da mevcut olanların güncel olmadığını görünce daha seçici olmak düşüncesiyle son yıllarda ülkemizin önemli konularında kaynakça hazırlamaya yöneldi.

Konunun Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı'nın "kök nedenler" yaklaşımı ile bir paralellik içerisinde olduğu düşüncesinden hareketle; bu detaylı çalışmaların bir proje kapsamına alınması ile "Kaynakçalar"ın Beyaz Nokta® dostları ve araştırmacılar tarafından tamamı bir arada görülebilecek ve yararlanabilecekleri duruma getirilmesi amaçlanarak sizlerle paylaşıldı.

Sayın Bülent Ağaoğlu'na gönüllü çalışmaları "Periyodik Referans Bilgileri" ve "Kaynakça" için teşekkür ediyoruz.

Periyodik Referans Bilgileri'ne <http://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=531> linkinden, Kaynakça çalışma detaylarına http://www.beyaznokta.org.tr/projelerimiz_kaynakcalar linkinden ulaşabilirsiniz.

Uzlaşma Çemberleri İçin İletişim Etiği Kuralları

Birbirlerinden farklı kültür, ideoloji, inanç, paradigma vb.'ne sahip kişilerin, aralarında ortak bir dil <http://tinaztitiz.com/3770/yenidillere-ihtiyacimiz-var-hemen/> oluşturmak ve bu yolla hem kendilerini daha iyi anlatmak, hem de diğerlerini daha iyi anlayabilmek amaçlarıyla uymayı taahhüt edebilecekleri kurallar şunlar olabilir (mi?)

- Her yargı'nın en az bir ön koşulu olduğunun farkında olarak,
- Hiç kimsenin, kendi doğru – iyi – güzel'leri yerine, bir başkasınıninkileri benimsemek istemeyeceğinin bilincinde olarak,
- Ortak akılların bireysel akıllardan daha güçlü olduğunu bilerek,

- Düşüncelerin zayıf nedensellik (rasyonellik) halkalarının ortak akılla güçlendirilmeye çalışılmasının, uzlaşma süreçlerinin temelini oluşturduğunu bilerek,
- İnançların özlerinin nedensellik yoluyla tartışılmayacağını; özlerinin güçlenmesine yardımcı olabilecek şekilde daima sorgulanmasının (*tahkik-i iman*: Bkz. http://www.diyanet.gov.tr/dijitalyayin/ilmihal_cilt_1.pdf, Sah 71, 72) sağlam inançlara varmanın yolu olduğunu bilerek,

her türlü düşüncüyü tartışmayı ve bu yolla uzlaşmalar oluşturmayı benimsiyorum.

Uzlaşma Çemberleri İçin İletişim Etiği kurallarına katkılarınızı bekliyoruz.

PAYLAŞILAN BELGELER

Bazı belgelerin ortaklaşa ve gönüllü olarak çevirileri yapılarak daha çok kişiye erişimi sağlanmıştır. Bu belgelerden bazıları aşağıdadır.

Yapay Küme Akli

“Gittikçe daha akıllı olan yapay zekâların gelişmesini durduramayız. Öyleyse, alternatifimiz kendimizi daha akıllı kılmak. Öyle ki, hep bir adım önce olalım.” diyen Rosenberg ve Unanimous AI çalışmalarının detaylarına <https://bit.ly/2H2YeJG> linkinden ulaşabilirsiniz.

Makalenin çevirisi Feryal Halatçı tarafından gönüllü olarak yapılmıştır. Kendisine destekleri için teşekkür ederiz.

Endüstri 4.0'dan sonra Toplam 5.0

Toplum 5.0 üzerine derlenen makalelere ulaşmak için lütfen <https://bit.ly/2H0TDaQ> linkine tıklayınız.

Bu derlemeyi bizlerle paylaşan Sayın Kemal Yaşar Şahin'e çok teşekkür ederiz.

Küme Zekâsı Nedir?

Birçok aklın gücünü belirli bir problemi çözmek için bileştirmeyi, bilim insanları "Küme Zekâsı" olarak adlandırmaktadır. Küme zekâsını son derece basit ama o derecede de net anlatan videoyu sizlerle paylaştık.

Videoyu izlemek isterseniz <https://bit.ly/2H3yEUP> linkinden ulaşabilirsiniz.

Gönüllümüz Sayın Esra Mühürçü Yazıcı'ya, bu videonun çevirisini yaparak verdiği destekten dolayı teşekkür ederiz.

Karıncalar Yiyeceklerini Nasıl Bulur?

“Karıncalar ve kimyasal koku feromonlar” hakkındaki bu ilginç makalenin çevirisi için Dr. Necati Saygılı'nın gösterdiği çabaya teşekkür ederiz.

Makaleyi okumak için <https://bit.ly/2Gthq1W> linkine tıklayınız.

KAMPANYALAR

Geleceğimizi inşa edecek çocuklarımızın eğitimini olumsuz etkileyen unsurları bertaraf etmek için kampanyalarımız devam ediyor.

Örnek Tavır Ağları: Belgesel Yapımcıları İçin Etik Güvence

Belgesel yapımcılarının, hazırladıkları belgeselin sorumluluğunu taşıdıklarının bilincinde hareket etmeleri gerektiğini anlatan ve vazgeçilmez kuralları içeren bu etik güvence Şükran Demiralp tarafından hazırlandı.

Sayın Şükran Demiralp'e gönüllü katkıları için teşekkür ediyoruz.

Belgesel Yapımcıları İçin Etik Güvence dokümanına <https://bit.ly/2psjRfx> linkinden ulaşabilirsiniz.

Rüşvet İçin Etik Güvence

Rüşvetin ortadan kalkmasının, rüşvet almayan ve vermeyen bireylerin ortak bir etik güvence çevresinde dayanışma sergilemesiyle mümkün olabileceğini düşüncesi ile hazırlandı.

Rüşvet için Etik Güvence dokümanına <https://bit.ly/1hGOlse> linkinden ulaşabilirsiniz.

Seçilmişler İçin Etik Güvence Kampanyası

Milletvekili yemini, halkın oylarıyla seçilecek olanların uymayı taahhüt ettikleri kapsayıcı ve de çok değerli bir *etik güvence*'dir.

Bununla beraber, bu *etik güvence*'yi gündelik siyaset yaşamının uygulamalarına tercüme edebilecek daha somut, daha denetlenebilir güvencelerle desteklemek de en az birincisi kadar değerli ve gereklidir.

Bu nedenle, siyasetin ahlâkî tabanını inşa etmeye istekli olanları, bu *etik güvence*'yi yaşama geçirmeye çağırdığımız imza kampanyamızdır.

Reklam Verenler İçin Bildirge

"Öbür okullar" içinde en etkilisi durumunda olan TV ve basının yaşam enerjisinin büyük bölümü reklamlardan geliyor. Eğer bu yalın yaklaşıma bir itirazınız yok ve "*bunlar beni ilgilendirmez, istemeyen izlemesin; bir de medyayı kendime düşman mı edeyim; bak hiç benden olumsuz bahseden var mı?*" demez iseniz;

<https://bit.ly/1Q0CFIR> linkinden imza kampanyamıza ulaşabilirsiniz.

TOPLANTILAR

KONFERANS

ÇAĞDAŞ ÇÖZÜM BEYAZ NOKTA GELİŞİM DERNEĞİ
KONFERANS
"YENİ ANAYASA, BAŞKANLIK SİSTEMİ VE SORUN ÇÖZME KABİLİYETİ"

KATILIMCILAR;
Tınaz TİTİZ Kültür ve Turizm Bk. Başkanı
Beyaz Nokta Gelişim Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi
Av. Mehmet DURAKOĞLU İstanbul Barosu Başkanı
Prof. Dr. Emre Başo Marmara Üni. Öğretim Üyesi

Moderatör;
Ferit ATAY Çağdaş Çözüm & N.G.D. Bşk.
Erişim Genel Yayın Koordinatörü

YER: H4 Tv Konferans Salonu
Tarih: 25 Mart 2017 Saat: 11:00
Katkı için Rezervasyon: 0540 544 40 11
İsmail ERER

KRT Konferanslar

YENİ ANAYASA, BAŞKANLIK SİSTEMİ VE SORUN ÇÖZME KABİLİYETİ

25 Mart Cumartesi günü İstanbul Çağdaş Çözüm Beyaz Nokta Gelişim Derneği'nin düzenlemiş olduğu "**Yeni Anayasa, Başkanlık Sistemi ve Sorun Çözme Kabiliyeti**" konulu konferansa Beyaz Nokta Gelişim Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Tınaz Titiz konuşmacı olarak, diğer üyelerimiz ise katılımcı olarak iştirak etmişlerdir.

PANEL

BİLİM EĞİTİMİ VE STEM (BİLİM, TEKNOLOJİ, MÜHENDİSLİK VE MATEMATİK) ORTAOKUL FEN BİLİMLERİ DERSLERİNDE MÜHENDİSLİK UYGULAMALARI

Bursa Amatör Astronomi Kulübü'nün düzenlemiş olduğu Bilim Eğitimi ve STEM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) Ortaokul Fen Bilimleri Derslerinde Mühendislik Uygulamaları konulu panel 27 Mayıs'ta gerçekleştirildi.

Panele "Fen Eğitiminin Toplumun Sorun Çözme Kabiliyetini Yükseltme Aracı Olması Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı konuşması ile Beyaz Nokta Gelişim Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Tınaz Titiz katıldı.

TÜRKONFED

Bölgesel ve sektörel iş dünyası temsil örgütlerinin çatı kuruluşu olan Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu ([TÜRKONFED http://www.turkonfed.org/](http://www.turkonfed.org/)), gönüllülük esasına göre kurulmuş bağımsız bir sivil toplum kuruluşu.

Çatısı altında 25 federasyon, 190 dernek üzerinden 24.100 iş insanı ve 40 bine yakın şirket yer alan TÜRKONFED'in 20 Ekim'de yapılan Yönetim Kurulu

Toplantısı'na "Siyasal ve Ekonomik Gündem Değerlendirmesi" ile konuşmacı olarak BNGV Yönetim Kurulu Üyesi Tınaz Titiz katılmıştır.

EEMKON 2017

Elektrik Mühendisleri Odası tarafından organize edilen EEMKON 2017 Elektrik Elektronik Mühendisliği Kongresi 16-18 Kasım tarihleri arasında İstanbul Harbiye Askeri Müze Kültür Müzesi'nde yapıldı.

Kongre kapsamında düzenlenen "Mühendislik Eğitimi Sempozyumlar" dizisinin birinci sempozyumunda Moderatör Batuhan Aydagül yönetiminde "Üniversite Öncesi Eğitim" irdelendi. Söz konusu sempozyuma "Eğitime Genel Yaklaşım ve Durum Saptaması" konuşması ile BNGV Yönetim Kurulu Üyesi Tınaz Titiz de katıldı.

MELAHAT YILMAYAN'I ANMA PROGRAMI

Ölümünün 10. Yılında Melahat Yilmayan anısına düzenlenen anma toplantısı adını taşıyan Öğrenme Evi'nde çok sayıda katılımcı ile gerçekleştirildi.

Sayın Melahat Yilmayan'ı saygı ve rahmetle anıyoruz.

Anayasa nasıl hazırlanmalı?

KRT Haber Merkezi'nin özel söyleşi bölümünde Çağlar Cilara'nın konuğu Eski Kültür ve Turizm Bakanı ve Beyaz Nokta Gelişim Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Tınaz Titiz'di.

"Anayasa nasıl hazırlanmalı?"nın tüm detaylarıyla konuşulduğu söyleşinin tamamını <https://bit.ly/2H0xKbD> linkine tıklayarak izleyebilirsiniz.

Gerçeği duymaya hazır mısınız?

"Beyaz Nokta Gelişim Vakfı Nedir, Ne yapar?"ın konuşulduğu, 28 Nisan Cuma günü canlı olarak yayınlanan programı izlemek isteyenler <https://bit.ly/2IjzbBI> linkinden ulaşabilirler.

Ortak akılı bulmanın yolları

Adabul Dergisi için Kemal Erdoğan'ın Tınaz Titiz'le yapmış olduğu, 18 Mayıs 2017'de yayınlanan "Ortak Akılı Bulmanın Yolları"nın konuşulduğu röportaj kaydına ulaşmak için <https://bit.ly/2GGGExp> linkine tıklayınız.

Suyun Gözüne

Ortak menfaatlerimizi geliştirmek için: "Ortak akıl"a ortaklar aranıyor!

Kemal Erdoğan'ın köşe yazısına ulaşmak için <https://bit.ly/2Gr6d1P> linkine tıklayınız.

Goncağül Feyman'la 1 Dünya İş

“Beyaz Nokta Gelişim Vakfı Nedir, Ne yapar?”ın konuşulduğu, 15 Ağustos Salı günü canlı olarak yayınlanan programı izlemek isterseniz <https://bit.ly/2pXM1hS> linkten ulaşabilirsiniz.

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI'NA 2017 YILINDA ALINAN BAĞIŞLAR

Üye Bağışları

Hande Ramazanoğulları

2017 Toplamı: 1.200,00TL

Onursal Üye Bağışları

Prof. Dr. Şirin Tekinay

2017 Toplamı: 2.000,00TL

Hizmet Satışları

Faruk Ekinci

2017 Toplamı: 8.400,00TL

Kitap Satışları

Necati Saygılı

Emine Kıran

Orhan Kaya

Good Work İletişim Danışmanlığı AŞ.

2017 Toplamı: 575,00TL

Gönüllü Bağışları

Bizden desteğini esirgemeyen tüm gönüllü bağışçılarımıza teşekkür ederiz.

Özden Duyar
Hasan Asıǧlı
Haluk Baturçam
Uğur Barış
Ahmet Şadan Tanrıverdi
Ertuğrul Tuna
Hatice Dinç
Zehra Begüm Altun
İsmail Karakuzey
Mustafa Cem Sezgin
Adnan Erođlu
Serdar Yaşırtu
Barbaros Gülerer
Remziye Betül Gökmen
Mehmet Tolga Sunaç
Remzi Küçükbeycan
Zeki Kubilay Akyol
Öztaş Çorap San. Ve Tic. AŞ.
Hülya Tutucu
Mehmet Aşkın Kütüklüođlu
Elvan Erdem
Salif Geylani
Şükran Öztanık
Serkan Şakar
Hatice Dinç
Şahin Girişen
Mutlu Karadayı
Cemil Tekinöz
Erdal Cengiz

IBM
Gülben Tuncaakar
Firdevs Bayender
Mehmet Ali Yontan
Fusun Tekin
Tuğçe İnal
Emrah Akcan
İzzettin Orhan
Hüseyin Kılıç
Furkan Aktaş
Zhaiyer Zhabulı
Taner Yerli
Melikşah Yılmaz
Kerim Çetinkaya
Gül Güldamar Altıkulaç
Yasemin Arslan
Serkan Bayır
Rafet Giray Ürek
İsminin yayınlanmasını istemeyen gönüllü
Atilla Cem Aksu
Canan Tüylü
Emre Ökesli
Bilal Demir
Renan Tunalıođlu
Emine Uçar
Selahattin Acar
Erđinç Ekmekçiler
Onur Önel
Deniz Emre Baykal

2017 Toplamı: 24.023,01TL

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

SPONSORLAR

Mehmet Sami Özeren
Özeren Mali Müşavirlik

<http://www.msonet.org/>

Muhasebe hizmetiyle sağladıkları katkı için Mehmet Sami Özeren'e ve Özeren Mali Müşavirlik çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

Altan Palabıykoğlu
Transnet Kurye-Kargo Dağ. San. Tic. Ltd. Şti.

<http://www.transnetkurye.com/tr/>

Tüm gönderilerimizi ücretsiz taşıyan Altan Palabıykoğlu'na ve Transnet firma çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

Tülin Özder
Yıldız Apartman Yönetimi

Bizlerden desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen Yıldız Apartmanı Yöneticisi Tülin Özder'e ve tüm Yıldız Apartmanı sakinlerine teşekkür ediyoruz.

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

MÜTEVELLİ HEYET ÜYELERİMİZ

Mütevelli Heyet Üyeleri

M. Tınaz Titiz

Yüksel Domaniç

Vural Yılmaz

İbrahim Kocabaş

Faruk Ekinci

Uğur Yüce

Ali H. Üstay

Rasim Selçuk

Dr. Oktay Duran

Nursu Mehmet Okurer

Faruk Eczacıbaşı

Canan Pak

H. Kamil Tanrıverdi

Ali Yalman

İmran Işıldar

Prof. Birsen Karpak

Dr. Cemil Çakmaklı

Ali Oğuztürk

Dr. Gülseren Kaya

Azmi Macun

Hızal Aküren

Dr. Ersin Arıoğlu

Rıza Kutlu Işık

Hüsamettin Kavi

Ergun Şenlik

Zehra Doğan

Av. Hüseyin Cimşit

Ahmet Kopuz

Hande Ramazanoğulları

Oktay Yılmaz

Murat Kolbaşı

Elif Tonguç Akdağ

Erbil Serter

Fulya Sarı

İpek (Korman) Tezcan

İzmir BNGD: Reşat Özkızılcık

Turgay Öğüt

Gurbet Altay

Erol Aydın

Atay Ceyişakar

Şerif Kaynar

Celil Layıktez

Vedat Özçelik

Av. Murteza Özhan

Kal-Der: Buket Emin Pilavcı

İstanbul ÇÇBNGD: Dr. Necati Saygılı

Teoman Yağlı

M. Sami Özeren

Onursal Üyeler

İnan Kıraç

Prof. Şirin Tekinay

Hamdi Doğan

Aramıza Katılanlar

Prof. Şirin Tekinay (Onursal Üye)

M. Sami Özeren (Mütevelli Üyesi) - 2018